

Kirkonpalvelija¹ 2012

Pääsiäisen sanoma elää

Kirkonpalvelijat ry:llä on 18 toimivaa alaostoa ympäri maan, jotka keräävät oman alueensa jäseniä yhteisiin koulutus- ja virkistystilaisuuksiin.

Kun Kirkonalat ry aloitti alueyhdistysten uudistusprosessin viime vuonna, tuli myös oman yhdistyksemme alaostojen toiminnan uudistaminen ajankohtaiseksi. Muutoksen myötä alaostojen toimintaa järjeistetään poistamalla turhaa byrokratiaa. Vaikka alaostot eivät ole olleet yhdistyslakiin sidottuja on toiminta sääntöjen perusteella ollut siihen verrattavaa.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus hyväksyi helmikuun kokouksessaan alaostoille uudet säännöt, jotka tulevat voimaan ensi vuoden alusta. Uusissa säännöissä alaostojen toimintaa selkeytettiin ja hel-

potettiin poistamalla vuosikokous ja tilinpäätös- velvollisuus. Jatkosakin toimikuntiin kuuluu kuitenkin vastuushenkilöt puheenjohtaja, sekä sihteeri - rahastonhoitaja. Puheenjohtaja toimii koollekutsujana toimikunnan kokouksiin. Sihteeri-rahastohoitaja vastaa kirkonpalvelijat ry:lle vuosittain tehtävästä raportoinnista ja hallinnoi alaoston tilejä. Näiden lisäksi myös muille toimikunnan jäsenille voidaan jakaa erilaisia vastualueita toimikunnan tarpeiden mukaan.

Kaikkiin alaostoihin lähetetään uudet säännöt ja muutoksesta johtuvat toimintaohjeet. Tämä vuosi on siirtymäaikaa, jonka hoitaa nykyinen toimikunta. Tänä vuonna ei enää tarvitse tehdä vanhojen sääntöjen mukaisia henkilövalintoja, vaan nykyinen toimikunta voi jatkaa vuoden loppuun ns. "toimintaministeriönä". Muutamat alaostot ovat jo pitäneet vuosikokouksensa ja tehneet uudet henkilövalinnat. Tällaiset alaostot jatkavat tämän vuoden uusien valintojen mukaisesti. Muutoksen myötä toimikunnan työ helpottuu, kun vanhat säännöt vuosikokouksineen eivät enää määritä toiminnan raameja. Uuden toimikunnan tehtäviin kuuluu järjestää vähintään yksi virkistys/koulutustilaisuus vuodessa. Tilaisuuden voi järjestää myös toisen alaoston kanssa yhdessä, ja näin jakaa tilaisuuden kulut. Jos innostusta ja resursseja riittää voi tilaisuuksia järjestää useampiakin.

Tätä kirjoittaessani elämme paaston aikaa ja pääsiäinen lähestyy. Kauppojen hyllyt ovat jo kauan pursuneet suklaamunia ja mämmiropeita. Hiljainen viikko, onko se hiljainen vai täynnä hyörintää? Elämään kuuluu niin juhla kuin arki. Suuremmalta osalta juhla-ajat taitavat olla vain ulkoisten tapojen noudattamista, ja juhlan keskei-

sin merkitys on useimmille vapaa-aika työstä. Olipa miten tahansa, pääsiäisen sanoma elää ja on totta. Kristus on ylösnoussut. Hän kuoli meidän syntiemme tähden. Hän on kuolemallaan voittanut kuoleman. "Nouse sielu, riennä mieli ylistämään Jeesusta. Aukene ja kiitä kielellä ihanalla laululla. Kiitä kaikkivaltiasta, laupeuden ruhtinasta" vk 84:6

Siunattua pääsiäisaikaa kaikille

Kaarina Yli-Somero
Puheenjohtaja

Hyvä lehtemme lukija!

Kirkonpalvelijat – lehti toimii ajankohtaisen tiedon välittäjänä kirkonpalveluskunnalle.

Olisitko Sinä halukas kirjoittamaan lehtemme? Kirjoitus voi olla kannanotto, kolumni tai vaikkapa hartauskirjoitus. Myös valokuvat ovat tervetulleita.

Hengentuotoksenne pyydän lähettämään sähköpostitse kirkonpalvelijat@kolumbus.fi tai postitse osoitteella:

Kirkonpalvelijat Ry, PL 421, 70101 Kuopio.

KP sihteeri

Pitkäperjantain rukous

Herra Jeesus Kristus – sinä voitit kärsimällä, sinä vaikenit niiden edessä, jotka syyttivät sinua. Sinä katsoit rakkauden silmin niitä, jotka pilkkasivat sinua ja rukoilit: Isä anna heille anteeksi. Sinun ei tarvinnut puolustautua ihmisten edessä.

Tahdon kiittää sinua, Herra, ja pyytää apuasi, että voisin seurata sinua myös kärsimisessä. Olen heikko ja haavoittuvainen ja masennun vähästä ja yritän suojautua ihmisten syytöksiä vastaan.

Mutta auta, Herra, minua kasvamaan itsetunnossa ja auta minua luottamaan rakkauden ja totuuden voittoon.

Kirkossa on tilaa monenlaisille seurakuntalaisille

**Kuopion hiippakunnan
piispaksi valittu Jari
Jolkkonen**

Kuopion hiippakunnan uudeksi piispaksi 20.2. valittu piispainkokouksen pääsihteeri Jari Jolkkonen pitää tärkeänä luottamuksen ja yhteyden rakentamista hiippakunnassa ja koko kirkossa.

Seurakunnan olisi oltava rakas koti kaikille.

– Kirkossa on oltava tilaa sekä rohkeasti tunnustaville että arasti tunnusteleville, linjasi Jari Jolkkonen heti valintansa jälkeen.

– Kirkko olkoon rohkeasti oma itsensä. Sen on autettava kärsiviä, puolustettava lasten kasvurauhaa ja osallistuttava yhteiskunnan rakennustalkoisiin.

Vaalin jälkeisessä tiedotustilaisuudessa Jolkkoselta kysyttiin myös kuntauudistuksen vaikutuksista seurakuntiin.

– Seurakuntarakenne uudistuu myös väistämättä, mutta sen on tapahduttava kirkon omista lähtökohdista, sanoi Jolkkonen.

Hän vakuutti, että seurakuntien omaa ääntä kuullaan työn järjestämisessä.

– Seurakunnan perustoiminnot, jumalanpalvelus, diakonia ja sielunhoito on joka tapauksessa säilytettävä ihmistä lähellä.

Kirkosta eroamista harkitsevalle Jolkkonen sanoi:

– Rakas ystävä, pysy nyt vain kotona.

Jolkkonen huomautti, että kirkko ei ole palvelulaitos, eikä se voi klapailla jäseneduillaan.

Hän muistutti kuitenkin, että seurakunnan jäsenmaksulla tehdään

hyvää: puolet siitä käytetään diakoniaan ja lasten ja nuorten toimintaan.

– Kun elämässä kompastellaan, seurakunta voi kannatella. Ja seurakunnassa saa elää myös etsivänä.

Jolkkosesta tulee keväällä Kuopion hiippakunnan seitsemäs piispa. Samalla 41-vuotiaasta Jolkkosesta tulee kautta aikojen nuorin Kuopion piispa. Häntä nuorempi piispa on ollut vain 39-vuotiaana Porvoon hiippakunnan piispaksi valittu John Vikström. Vikströmistä tuli myöhemmin arkkipiispa ja ikänsä puolesta Jolkkosella on mahdollisuus samaan.

Jolkkonen itse vierastaa tapaa mitata piispoja ja pappeja heidän liberaalisuutensa tai konservatiivisuutensa mukaan, mikä onkin kovin yksipuolinen ja mielivaltainenkin tapa. Jos hänet kuitenkin haluaa johonkin asettaa, voi ehkä puhua keskittien kulkijasta, jollaisia todennäköisesti on suurin osa luterilaisen kirkon papeista.

Tällainen asemointi antaa Jolkkoselle hyvät mahdollisuudet ”toimia luottamuksen ja yhteyden rakentamiseksi Kuopion hiippakunnassa ja koko kirkossa”.

Jolkkonen esimerkiksi ymmärtää herätysliikkeiden merkityksen Suomen luterilaisessa kirkossa, mutta haluaa järjestää herätysliikkeiden ja kirkon suhteet niin, että niistä on hyötyä kaikille. Toisaalta hän on valmis käymään dialogia myös ateistien kanssa, koska kristittyjen pitää osata perustella uskoaan myös älyllisesti.

Luterilaisen kirkon suuren enemmistön kanssa samoilla linjoilla Jolkkonen on myös ihmisten seksuaalista suuntautumista koskeissa kysymyksissä. Hänen mielestään seksuaalinen suuntautuminen ei ole este pappisvihkimykselle. Ratkaisevaa on kokonaisarvio vihittävistä.

Jolkkonen on syntynyt Ilomantsissa, jossa toimii vahva ortodoksinen seurakunta. Luterilaisen kirkon Kuopion piispa on eräänlaisessa erityisasemassa sen vuoksi, että Kuopio on Suomen ortodoksisen kirkkokunnan keskus. Kuopion piispan odotetaan luovan toimivat yhteistyösuhteet ortodoksisen kirkon arkkipiispaan, ja siihen Jolkkonen epäilemättä kykenee.

(Savon Sanomat 21.2.2012)

Puun ja kuoren välissä

Suuret muutokset ravistelevat seurakuntia ympäri Suomen maan. Erityisesti seurakunnissa on tehtävä töitä, jotta vanhanaikaisista asenteista ja käytännöistä päästään eroon. Muutosvastarinta on toisinaan voimakasta kaikilla työaloilla. Kirjaimellisesti, puun ja kuoren välissä on ylivahvistimestari toimiessaan väliesimiehenä. Miten siihen itsensä sovittaa onkin taitolaji, josta suoriutuu vaihtelevalla menestyksellä. Tärkeimpiä ylivahvistimestarin tehtäviä on mahdollistaa, että työntekijä pystyy kaikissa olosuhteissa tekemään työnsä hyvin. Tavoitteena ei ole hierarkian lisääminen vaan tehtävänjaon selkeyttäminen. Paineita tulee ylhäältä ja alhaalta päin. Miten olla diplomaattinen, hyvän yhteishengen ylläpitäjä, jonka alaiset tulevat mielellään töihin ja ylin johto pysyy tyytyväisenä?

Olen vuoden päivät toiminut Keuran seurakunnassa ylivahvistimestarin tehtävissä. Virallisesti alaisuuteeni kuuluu 15 henkilöä. Aikaisemman kokemuksen puuttuminen esimiestyöstä on tehnyt kulu-neesta vuodesta itsenäisesti perehtymällä, erittäin haasteellinen. Liki kolmenkymmenen vuoden työkokemus edellisessä työpaikassa sution tehtävissä on ollut suureksi siunaukseksi. Siinä työssä koetut lukemattomat tilanteet ja ikävätkin kokemukset ovat muodostuneet tärkeiksi voimavaroiksi erilaisten haasteiden keskellä uusissa ympyröissä.

Suurin henkilökohtainen haasteeni on ollut alaisesta muuttua esimieheksi ja olla edelleen myös itse alainen. Yhteinen nimittäjä on palvelutyöntekijänä toiminen kumpaankin suuntaan.. Toisinaan olen saanut muistuttaa itseäni vaihtuvista rooleistani.

Harkinnanvaraisen palkan osaan (HAVA) liittyvät valmistelut ovat

myös minulle keskeisiä velvotteita asemastani käsin. HAVA on mainio työväline ja kannustin. HAVA antaa esimiehille mahdollisuuden kehittää työtä ja sen tuloksellisuutta. Se lisää työhyvinvointia ja saa läpinäkyvyyttä työtehtäviin ja vastuisiin, sekä palkanasettamiseen. Se myös liittyy esimiehen ja työntekijän vuoropuhelun seurakunnan strategiseen kehittämiseen.

Kehityskeskustelut ovat olleet tärkeinä työvälineinä tutustuessani alaisiini henkilöinä, joilla on upeat erilaiset persoonat. Keskustelut ovat pääsääntöisesti kestäneet liki kaksi tuntia. Siinä ajassa on riittävästi tilaa odotuksille, pettymyksille, kehittymistarpeille niin alaiseni itsensä, työsuoritusensa kuin esimiessuhteensa kannalta. Pidän palautteita tärkeinä rakennusaineina myös oman kehittymiseni kannalta.

Kuulluksi ja ymmärretyksi tulemisen kokemus ovat tärkeitä antaa alaisilleni ja minulle näiden kehityskeskustelujen tuloksena. Näiden keskustelujen perusteella olen pyrkinyt toiminnallani tukemaan ja helpottamaan alaisten toimintaa tai mahdollistamaan kehittämis-toiveita.

Jos ja kun minusta tai alaisistani riippumattomat asiat ovat olleet pitkään pielessä, ei niitä hetkessä saada kuntoon. Aloittaessani virassani olivat epäselvät työnkuvat, sekä jotkut käytännön asiat vaikuttivat monimutkaisilta ja sekavilta. Vähäinen tuen saanti omaa työtä kohtaan oli aiheuttanut heil-le turhautuneisuutta. Asioiden selvittämisessä on ollut ja on päivittäisiä haasteita ylivahvistestarille yllinkyllin.

Saman ”kielen” löytäminen ja avoimuus avaavat mahdollisuudet muutoksille. Asioiden pöydälle nostaminen tuottaa aina tulosta, koska puhumalla vaikeiltakin tuntuvista

asioista tulee tietoisuus ja väärinymmärrykset korjaantuvat. Joskus pienet asiat jäävät vuosikausiksi kyttemään ja ihmisten välit menevät pilalle täysin mitättömistä asioista. Seurakunnassani ei ”puhuminen” ole ollut tavanmukaista kirkonpalveluskunnan välillä ja sen kehittäminen on ollut myös keskeisimpiä tavoitteitani lyhyen esimiesurani aikana. Lisäksi meillä tulee olla yhteinen työnäky, jotta pystymme toimimaan tahoillamme laadukkaasti. Samoin tulee työstää ja omistaa ammatillinen itsetunto, jonka turvin on helpompi työskennellä itsenäisesti. On korostettava, että suhtautumistapa itseemme näkyy olemuksessamme ja siinä miten elämässämme toimimme. Suunnilleen kerran kuukaudessa pidettävissä kiinteistötoimen kokouksissa tulemme tänä vuonna keskittymään nimenomaan vuorovaikutustaitojemme kehittämiseen muiden ajankohtaisten asioiden lisäksi.

”Kirkonpalvelijan eettiset ohjeet” on selkokielen ohjeistus, jota olen voinut soveltaa myös esimiestyöhön. Tuo ohjeistus kuuluu yhteen tärkeimpään jatkuvan kehittämisen ja ylläpidon työvälineisiin kirkonpalvelijoiden työssä. (Ohjeet

löytyvät helposti googlettamalla päivittäin tutkittavaksi).

Työni, näitä suuria haasteita anteiden tehtävien ympärillä, vaatii sitkeyttä, määrätietoisuutta ja luonteen lujuuutta. Työ on myös yksinäistä ja siksi omista voimavaroistani huolehtiminen on tärkeää. Olenkin löytänyt suurenmoisen työnohjaajan, joka tuutoroinnillaan tuo uusia näkökulmia ja auttaa minua kehittymään tehtävissäni. Työyhteisössäni on myös aloitettu lähiesimiespalaverit viime syksynä. Kokoonnumme keskustelemaan ja jakamaan kokemuksiamme suunnilleen kerran kuukaudessa. Tuon vertaistuen lisäksi vapaa-aikana tulisi pyrkiä irtaantumaan työstä. Se sujuu vaihtelevalla menestyksellä kuten työajan rajaaminenkin. Onkohan montaa ylivahtimestaria, jolla ei olisi ylitöitä?

Suuret kirkkopyhät ja sairausloimat aiheuttavat järjestelyjä, mutta

niistä on selvitty joustavien työntekijöiden avulla. Ylivahtimestari jouuu kenttätöihin jos ei muuta mahdollisuutta ole ollut.

Työyhteisön ja koko seurakunnan tuntemisen myötä lisääntyy luottamus, joka helpottaa meidän kaikkien työskentelyä. Nyt on jo paljon helpompaa kuin on yhteinen vuosi takana. Olen viihtynyt työssäni ja koen, että minut on otettu hyvin vastaan. Tästä on hyvä jatkaa. Pyrkimykseni on säilyä omana itsenäni ja haluan parhaani mukaan toimia oikeudenmukaisesti. En mielelläni ryhdy päättämään asioita, joista olen epävarma, joten tarvitaan aikalisää ja kärsivällisyyttä. Toivon, että minussa on ihminen tavattavissa ja sen myötä minua olisi helppo lähestyä, vaikka en voi aina mieleksi ollakaan. Lähiesimiehen tehtävä on vastuullinen ja vaativa, jossa tulee laittaa itsensä likoon ja sitoutua toimimaan kaikkien eduksi.

Hänen tulee olla joukkueensa tukena ja valmentaa heitä mahdollistaamaan kirkon perustehtävää. Työntekijäni ovat olleet menneen vuoden aikana minulle armollisia ja olen heille siitä kiitollinen. Mielestäni minulla on hyvät suhteet työyhteisöömme kaikkiin jäseniin.

Olen myös täysin vakuuttunut, että seurakunnassamme on yötätuntoa ja rakkautta ja pystymme yhdessä voittamaan meitä vastaan tulevat ongelmat.

*Tyyneys rukous:
"Jumala suokoon minulle tyyneyttä hyväksyä asiat,
joita en voi muuttaa.
Rohkeutta muuttaa mitkä voin ja
viisautta erottaa nämä toisistaan"*

**Tuula Tuominen
ylivahtimestari, Kirkonpalvelijat ry:n hallituksen jäsen
Keravan seurakunta**

Kirkon kiusaukset

Työpaikkakiusaamiset ovat lähes jokapäiväistä uutisaineistoa eri medioissa. Kansallis-luterilainen sielunhoito- ja autuuteenohjaamislaitoksemme on pysyttäytynyt Eedenin pyhässä ja varjoisassa puutarhassa. Eihän armoa jakavassa laitoksessa voi olla muuta kuin yksi kiusaaja, se jonka nimi mainitaan monena muunnoksena aivan maallisissakin keskusteluissa. Seurakuntien tärkeimmät työntekijät kuten kirkonpalvelijat, mestarit (?) ja emännät ja diakoniavirkailijat varsin kuulo- ja näköhavainnoillaan varsin tietoisia hengellisen säädyn maallisesta toimeliaisuudesta tällä inhimillisellä sektorilla. Eikä kiusaamisen tapakulttuuri ole heillekään tuntematon.

Kiusaamisen motiivit ovat moninaiset. Alentunut itsetunto on Saatana parhaimpia aseita. Kiusaamisen kohteeksi asettuminen on toinen. Papin pitkä saarna klisee-toistoi- neen nostaa lukkarin verenpai-

netta siinä missä samoina toistuvat virsivalinnat. Liian lyhyt saarna taas keskeyttää urkuparvella nuotistospelailun tai mykkäharjoittelun uruilla. Myös lähimmäisen kanssa kumpuava keskustelu saa liian usein aamenen toisesta päästä temppeleitä. Kenen autolla mennään pitäjän perimmäiseen kinkeripiiriin ja ketä päästetään kirkonkylästä mukaan? Siinä maalaisseurakunnan vanha simplisitaarinen ongelma jonka kiusauskerroin on salattu.

Ylipainoinen emäntä on kiusaantunut kanslistineitosen liian kutsuvasta meikistä parfyymeineen ja päinvastoin. Diakonissatar tietää Kukkosen mummun perintöasiat mutta ei kerro! Lääninrovasti kyt-tää piispan paikkaa ja harjoittelee paavin roolia. Lukkari ei vielä kukaan osaa Albinonin Adagiota ja lauloi Händelin Largon liian korkealta. Mistä hauturille saisi tilanteeseen sopivan vaatetuksen ja vilttitatun tuon perintölippiksen tilalle?

Päävastustaja, Saatana, on ove-luudessaan laitostanut autuuttamislaitoksen ja vetänyt sen organisaation käsijarrun päälle. On heraa ja mestaria. Kirkon ovet ovat turvalukossa, virkailijat vapaapäivillään ja lomillaan, puhelin ei vastaa tai pyytää viestiä. Eipä ole juuri sielunhätiäkään ja jos on, diakoniaviranhaltija hoitaa ne tilastoihin kirjaamatta. Todellinen sielunhoito tapahtuu seurakuntatalon keittiössä, hauturin kanssa hautausmaan portilla tai lukkarin kanssa kuoron jälkeen. Jos Villasen muori odottaa papin virkahuoneen oven takana, Pussisen isännällä on kerrottavaa vaimolleen ja raitilla tiedetään pyhiä salaisuuksia jo seuraavana tiistaina.

Ja sitten vielä paradoksi: monet kirkkotyöläiset ovat kiusanneet ja kiusaantuneet itsestään ja itses-sään? Uskokaa vaikka!

**Kiusausvapaata armonaikaa
toivoo Snap**

Äläkä saata meitä kiusaamaan...

Kiusaamiseksi määritellään tilanne, jossa yksi tai useampi työyhteisön jäsen joutuu toistuvasti järjestelmällisen kielteisen tai vihamielisen käyttäytymisen kohteeksi. Kiusaajat ja kiusatut vaihtelevat esimiehistä alaisiin. Kiusatuksi tulemisen kokeminen on yksilöllinen ja arvioitava jokaisen kiusatun kohdalla erikseen. Toisaalta uhrin voimakas, jopa aggressiivinen reaktio kiusaamiselle voi heikentää käsitystä siitä, kumpi on kiusaaja ja kumpi uhri. Pelottavaa on, että kiusaamisen hiljainen hyväksyntä voi työpaikoilla muuttua myötäilyksi ja jopa edistää kiusaamista.

Miksi sallimme tämän väkivallan työpaikoillamme?

Kiusaamisen vaikutukset eivät pelkästään rajoitu kiusaajaan ja kiusattuun vaan koko työyhteisöön. Seurauksena voi olla huonontunut ilmapiiri, joka vaikeuttaa normaalin työrutiinin hoitamista. Työpaikka voi jakautua leireihin aiheuttaen jännitteitä työyhteisöön.

Kiusaamisen uhrille seuraukset voivat olla tunteellisia ja pitkälle ulottuvia. Ne ilmenevät fyysisenä ja psyykkisenä oireiluna. Pitkään jatkuvaa kiusaamista voi johtaa uhrin terveyden murtumiseen tai sosiaalisen eristäytymiseen.

Epäasiallinen kohtelu taustalla voi olla monenlaisia tilanteita, joissa syyt saattavat vaihdella. Työpaikan rakennemuutokset, organisaatiomuutokset ja epätasaiset työjärjestelyt vaikuttavat kiusaamisen syntymiseen.

Kiusaamiseen puuttuminen

Kiusaamistilanteet selvitetään parhaiten työpaikalla. Epäasialliseen kohteluun joutuneen työntekijän ja asiasta tietävien työtöve-

reiden tulee välittömästi ilmoittaa asiasta joko esimiehelle, työsuojeluvaltuutetulle tai työsuojelupäällikölle.

Työntekijän ilmoittaessa esimiehelle häirinnästä työpaikalla, on esimiehen ryhdyttävä välittömästi toimiin asian selvittämiseksi. Aluksi selvitetään mistä on kysymys ja mitkä ovat keskeiset ongelmat sekä miten niitä tulisi ratkoa.

Lievässä tapauksissa asioista voidaan sopia ja työntekijöitä ohjeistaa. Monesti voi olla kysymys kiireestä, työjärjestelyistä ja työmenetelmistä.

Mikäli tilanne jatkuu edelleen, järjestetään osapuolten kesken neuvottelu, jossa ovat läsnä esimies ja asianosaiset ja mahdollisesti työsuojeluvaltuutettu. Esimies voi pyytää mukaan työsuojelupäällikön.

Neuvotteluissa pyritään kartoittamaan kokonaiskuva, asetetaan tavoitteet, sovitaan ratkaisukeinoista ja parannus- sekä kehittämistoimista. Esimiehen tulee tämän jälkeen seurata tilannetta.

Monet ristiriidat työyhteisöissä varsinkin kirkon piirissä johtuvat siitä, ettei asioihin puututa riittävän ripeästi. Liiallinen vakaumus ja tunteet voittavat järjen monissa tilanteissa.

Jos kiusaaminen jatkuu, laki velvoittaa ensisijaisesti lähiesimiestä ja koko työyhteisöä puuttumaan työntekoa häiritsevään toimintaan. Jos kiusaaja on lähiesimies, hänen esimiehensä puuttuu häirintään.

Yhteistyö ja vuorovaikutus

Avoin vuorovaikutus ja säännölliset keskustelufoorumit ovat tarpeen, jotta työpaikalla voidaan puhua työstä ja työn pulmista. Yhteistyö työntekijöiden kanssa, toimivat suunnittelukäytännöt ja pelisään-

nöt, organisaation perustehtävän, toiminnan ja oman työn tavoitteiden tunteminen sekä selkeä tehtäväkuva vähentävät ristiriitojen syntymistä. Työn suunnittelulla voidaan vähentää kiirettä ja ristiriitatilanteiden syntyä. Esimiehen tulisi tarttua aktiivisesti havaitsemiinsa ristiriitatilanteisiin, ettei asioita ei lakaistaisi maton alle. Toistuvat väärinkäsitykset ovat merkkejä laimeasta vuorovaikutuksesta.

Työntekoa tukeva organisaatio

Työn organisoinnin selkeys ja oikeudenmukaisuus ovat työntekoa tukevan organisaation tunnusmerkkejä. Työprosessin toimivuutta kannattaa tarkkailla jatkuvasti. Työorganisaatio voi hoitaa työhyvinvointia järkipärisesti ainoastaan siten, että työhyvinvoinnin koko aluetta johdetaan tavoitteellisesti ja vuorovaikutteisesti. Epäselvyydet työyhteisössä voivat ilmetä mm. asioiden siirtämisenä satumanvaraisesti henkilöltä toiselle tai päällekkäisen työn tekemisenä. Tyypillistä on myös, että esimiesten ohjeet voivat olla ristiriitaisia tai ylempi esimies kumoo alemman määräyksiä. Lähiesimiehestä lähtien jokainen esimiesasemassa oleva on velvollinen puuttumaan työpaikkakiusaamiseen omilla valtuuksillaan. Ylempi esimies ei voi paeta omaa toimintavelvollisuuttaan, jos alempi esimies toimii väärin tai jättää asian hoitamatta.

Työntekoa palveleva johtaminen

Johtamisen tavoitteena on saada organisaatio toimimaan tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimiva, työntekoa palveleva johtaminen näkyy työn tavoitteiden toteutumisena. Työntekijöillä on kunnolliset työvälineet ja työolot, työn vaati-

mukset on oikein mitoitettu, valta ja vastuu ovat tasapainossa ja esimiehet toimivat työntekijöiden tukena jokaisen työpanosta arvostaten. Lisäksi turvallisuusjohtaminen ja turvallisuuden hallinta on kytketty osaksi työtä. Puutteet johtamisessa näkyvät mm. työturvallisuuden laiminlyömisinä. Seurakunnissa, kuten muissakin työpaikoissa, johtajilta ja esimiehiltä vaaditaan uusia moderneja johtamistaitoja. Henkilöstöltä vaaditaan uudenlaisia ryhmä- ja tiimityötaitoja, yhteistyökykyä ja vuorovaikutustaitoja, yhteen hiileen puhaltamista sekä muutosten vaatimaa uutta osaamista. Monesti työhyvinvointia ja kehittämistä ei ole vielä ymmärretty, osattu tai haluttu johtaa normaalihohtamisen keinoin läpi työorganisaation.

Toimivassa työyhteisössä työntekijät tietävät tehtävänsä ja esimiehet ovat huolehtineet hyvästä perehdytyksestä. Työtehtävät, työaika, työtavat, vastuut ja valtuudet on selkeästi määriteltä ja ne tarkistetaan säännöllisesti. Tehtäväkuvien laatiminen on aiheellista. Työ hallitsee suurta osaa ajastamisesta. Tämän vuoksi tasapainoinen työilmapiiri ja viihtyminen työssä ovat tärkeitä elementtejä. Monenlaiset rakennemuutokset, epävarmuus, henkilöstövähennykset sekä uudenlaiset tehokkuus- ja säästövaatimukset ovat uusia ilmiöitä julkisella sektorilla. Epäselvyydet töiden järjestelyissä näkyvät usein muutos- ja poikkeustilanteissa, jolloin syntyy helposti häiriöitä. Epäselvyydet työyhteisössä voivat ilmetä mm. asioiden siirtämisenä

sattumanvaraisesti henkilöltä toiselle tai päällekkäisen työn tekemisenä. Tyypillistä on myös, että esimiesten ohjeet voivat olla ristiriitaisia tai ylempi esimies kumoo alemman määräyksiä.

...vaan päästä meidät pahasta...

Ristiriidat kuuluvat normaaliin elämään, mutta ratkaisemattomina ne kuluttavat koko työyhteisöä tappaen työn ilon. Seurakunnat ovat rakkauden ja armon yhteisöjä. Niiden työyhteisöön kuulumisen tulisi olla jokaiselle työntekijälle lahja. Meidän kaikkien olisi syytä muistaa, että yhdessä, yhteisesti rakkaudella rakennettu ja jaettu hyvä antaa parhaan hedelmän.

Via Sacra

Suntion ammattitutkinnon perusteet on uudistettu

Uudistetut perusteet esiteltiin 23.3.2012 Helsingissä, Bulevardin seurakuntatalolla.

Paikalla oli edustajia kaikista järjestävistä oppilaitoksista, työelämästä, järjestöistä, lehdistöstä, sekä kirkon koulutuskeskuksesta.

Uudistustoimikunta työsti perusteita noin vuoden. Työn pohjana olivat vuonna 2006 hyväksytyt perusteet.

Toimikunnan kokoonpano perustui kolmikantaisuuteen, eli työnantajien, työntekijöiden, sekä koulutuksen järjestäjien edustukseen.

Uudistustoimikunta käsittelyn jälkeen, ennen hyväksymistä, esitys lähetettiin keskeisten asiantuntijatahojen lausuntokierrokselle.

Tulleiden lausuntojen perusteella tehtiin joitain lisäyksiä ja tarkistuksia.

Työelämä lähtöisissä tutkinnoissa uudistuksen tarvetta tulee aika

ajoin. Muuttuvathan sekä ammattitaito vaatimukset että työelämän tarpeet koko ajan.

Suntion ammatin arvoperusteet, eli kristillinen ihmiskäsitys, oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, vastuu luonnosta ja ympäristöstä, ovat edelleen mukana myös uusissa perusteissa.

Uusien perusteiden mukaan tutkinto koostuu kahdesta pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta osasta. Pakollisina osina ovat Jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa toimiminen, sekä seurakunnan kiinteistöjen hoitaminen.

Valinnaisosioon tuli mahdollisuus käyttää osaa jostain muusta perus-, ammatti-, tai erikoisammattitutkinnosta.

Muina vaihtoehtoina ovat hautauksien toimittaminen ja viheralueiden hoito, ruokapalvelujen järjestäminen, sekä ohjaaminen ja esimiestehtävissä toimiminen.

Perusteissa on tarkat kuvaukset, osoittain, ammattitaitovaatimuksista, arviointi kriteereistä, sekä arvioinnin kohteista.

Tietoa aikataulusta, uusiin kriteereihin siirtymisestä, saa parhaiten olemalla yhteydessä järjestäviin oppilaitoksiin.

Uusiin perusteisiin siirryttäessä on käytössä siirtymäaika. On hyvä keskustella oppilaitoksen kanssa, jatkato vanhoilla perusteilla vai siirrytkö uusiin, jos olet jo opiskelijana.

Myös Kirkonpalvelijoiden koulutuspäivillä Kuusamossa 26. ja 27.6 on mahdollisuus saada lisätietoa uusista tutkintoperusteista.

**Eija Jaakola
uudistustoimikunnan
puheenjohtaja**

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Kuusamossa 26.–27.6. 2012

TIISTAI 26.6.2012

- 8.00 Ilmoittautuminen ja tulokahvit**
* Sokos Hotel Kuusamo,
Kuusamosali, Kirkkotie 23, Kuusamo
- 9.30 Kesäpäivien avaus**
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Juhlatoimikunnan puheenjohtaja
Väinö Kokkonen
* Khra, rovasti Veli-Matti Koivuranta
- 10.15 Suntion uusi ammattitutkinto**
* Eija Jaakola
Tutkinnon uudistamistoimik. puh.joht.
- 10.30 Turvallisuusasiat srk-työssä**
* Pentti Puuronen
Turvakoulutus Puuronen, Rovaniemi
- 12.00 Lounas**
* Sokos Hotel Kuusamo
- 12.45 Suntion uusi ammattitutkinto**
* Eija Jaakola
Tutkinnon uudistamistoimik. puh.joht.
- 13.00 Monikulttuurisuus kirkonpalvelustyössä**
* Mark Saba
Seurakuntapastori, Hgin tuomiokirkkosrk
- 14.15 Kahvit**
* Sokos Hotel Kuusamo
- 14.30 Kirkkovuosi ja symboliikka**
* Helena Turja
Pastori, Seinäjoen srk
- 16.00 Ajankohtaiset asiat**
* Risto Voipio, kirkkoneuvos, KiTi
* Ritva Rasila, toiminnanjohtaja,
Kirkon alat ry
- 17.00 Päivällinen**
* Sokos Hotel Kuusamo
- 18.00 Vuosikokous**
* Sokos Hotel Kuusamo,
Kuusamosali, Kirkkotie 23, Kuusamo

KESKIVIIKKO 27.6.2012

- 8.30 Kuusamon seurakunnan esittely**
* Kuusamon seurakuntatalo
* Suntio Heli Posio
- 9.00 Piispanmessu**
* Kuusamon seurakuntatalo
* Toimittaa piispa Samuel Salmi
* Saarnaa khra, rovasti Veli-Matti Koivuranta
- 10.30 Valokuvaus**
* Kuusamon seurakuntatalon edustalla
- 11.00 Lounas**
* Sokos Hotel Kuusamo
- 12.00 Esiintymistaito ja kehon kieli**
* Sokos Hotel Kuusamo,
Kuusamosali
Kirkkotie 23, Kuusamo
* Laura Jurkka, näyttelijä
- 14.30 Kesäpäivien päätös**
* Sokos Hotel Kuusamo
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
25.–26.6.2013 Jyväskylä,
Rantasipi Laajavuori
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
- 15.00 Lähtökahvit**
* Sokos Hotel Kuusamo

**Sitovat ilmoittautumiset pyydetään tekemään 18.5.2012 mennessä. Ilmoittautuneille lähete-
tään laskulomake osallistumismaksujen suo-
rittamista varten kesäkuun alussa. Lisätieto-
ja saa sihteerin Kari Hartikaiselta puh. 050 520
7003, kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
www.kirkonpalvelija.fi**

**Hinnat: kaksi yötä, täysihoito ja osallistumis-
maksu, tulo hotelliin 25.6.2012 320,-. Yksi yö,
täysihoito ja osallistumismaksu 260,-. Ruokai-
lut ja osallistumismaksu 180,-.**

Majoitus: Sokos Hotel Kuusamo, Kirkkotie 23, Kuusamo

Työni lähiesimiehenä

Olen aloittanut urani kirkonpalvelijana vuoden 1983 alusta Karvin seurakunnan seurakuntamestarina. Toimin siellä 16 vuotta. Sen jälkeen minut valittiin Hämeenlinnan kirkon suntiaksi Hämeenlinnan ja Vanajan seurakuntayhtymään. Aloitin tehtävässä vuoden 1999 alusta. Vuonna 2003 työnantajan nimeksi tuli Hämeenlinna-Vanajan seurakunta ja minä sain ylivahtimestarin nimikkeen. Työnantajan nimi vaihtui jälleen 2009. Siitä lähtien se on ollut Hämeenlinnan seurakuntayhtymä. Tällä nimi-viidakolla haluan kuvata millaisessa muutoksessa seurakunnat ovat olleet ja ovat edelleen.

Lähiesimiestyöni sisältö on kuitenkin pysynyt suhteellisen vakavana. Teen normaalia suntion työtä. Sehän on jumalanpalveluselämää, toimituksia, konsertteja seurakuntatilaisuuksia, järjestelyjä, siivousta yms.

Tämän lisäksi toimin neljän henkilön esimiehenä. He toimivat eri seurakunnissa yhtymän alueella. Suunnittelen työvuorolistoja, laskeja ja tarkistan tuntilistat ja osin myös matkalaskut. Hoidan tarvikelaukset ja muutakin "toimistotyötä".

Koen alaiseni työtovereiksi, teemme paljon samaa työtä. He ovat

kokeneita suntioita, työhön liittyvät asiat ja työtavat ovat hallussa.

Olen kuunteleva ja keskustelevala esimies. Pyrin ohjaamaan esimerkiksi. Vaadin itseltäni aika paljon, ehkä sen takia koen myös epäonnistumisia.

Alaisiltani ehkä en vaadi tarpeeksi, mutta epäkohtiin kyllä puutun. Minun on helppo lähestyä alaisiani, välimme ovat mutkattomat. Tällaista palautetta heiltä olen saanut. Enemmän pitäisi pystyä käymään heidän luonaan, tukea ja hoitaa asioita, mutta se aika. Kun suurin osa työajasta kuluu perustöihin, suntion tehtäviin, niin aika ei riitä kaikkeen mihin pitäisi.

Kuitenkin, pidän työstäni. Se on antoisaa ja mielenkiintoista.

Kirkonpalvelija valmistaa tilan jossa mahdollistuu Jumalan sanan julistus ja sakramenttien jakaminen. (Vapaasti lainaten Yrjö Sariola)

Osmo Nissi

Kirkonpalvelijat ry:n vuosikokous

pidetään 26.6.2012 klo 18.00 alkaen Sokos Hotel Kuusamo, Kirkkotie 23, Kuusamo. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Tampereella 28.2.2012

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus
Kaarina Yli-Somero, puheenjohtaja
Kari Hartikainen, sihteeri

Ilmakuva Kuusamosta.

Mä lähdän Stadiin

Keväisenä torstai-iltana 3.5.2012 Kirkon Alat, Kirkonpalvelijat ja Helsingin aluetoimikunta järjestävät kirkonpalvelijoille tarkoitetun **jäsenillan** Helsingissä.

Paikkana on Helsingin Tuomiokirkon Krypta ja aloitamme klo 18.00. Järjestävät tahot aikovat puhua hieman asiaa, mutta sen lisäksi saamme nauttia hyvästä musiikista, erinomaisesta ruoasta ja ennen kaikkea mukavasta seurasta.

Mukaan kutsutaan erityisesti uusimmaisista kirkonpalvelijasta sillä ajatuksella, että jokainen ottaisi kirkonpalvelijatoverin mukaan ja vieläpä toverin, joka ei vielä liittoomme kuulu.

Mutta totta kai paikalle saa tulla mistä päin tahansa ja muitakin kuin kirkonpalvelijoita ja juuri niin monen toverin kanssa kuin mukaan sattuu!

Antti Ruuskanen

Uudenmaan alaosaston

sääntömääräinen vuosikokous pidetään torstaina 26.4.2012 klo 18.00 Tapiolan kirkolla, Kirkkopolku 6, 02100 Espoo.

Lisätietoja antti.ruuskanen@evl.fi Kahvitarjoilu.

Tervetuloa! Toimikunta

Pohjois-Karjalan alaosaston

vuosikokous 10.4.2012 klo 10.00 Rantakylän kirkossa, Rantakylänkatu 2 A Joensuu. Paikalla Kari Hartikainen kirkonpalvelijat ry:stä.

Ruokailun vuoksi ilmoittautumiset 1.4. 2012 mennessä. Vesa 050 5826415 tai Sanna 040 5154372. **Tervetuloa!**

Etelä-Pohjanmaan alaosaston

sääntömääräinen vuosikokous ja toiminnan suunnittelu tiistaina 15.5.2012 klo. 18.00 Hotelli-Ravintola Fooningissa osoite: Kaarretie 4, 60510 Hyllykallio

Toivomme perinteisiin arpajaisiimme voittopalkintoja. Tarjoilun vuoksi ilmoittautuminen 11.5.2012 mennessä Kaarina Yli-Somero 0400 797230 tai kaarina.yli-somero@kirkonpalvelijat.fi

Tervetuloa

Toimikunta

Keski-Suomen alaosaston

vuosikokous on Alvar Aalto museolla, Alvar Aallonkatu 7, Jyväskylässä ti 17.4. 2012 ja alkaen lounaalla, cafe Alvarissa 13.30, jonka jälkeen kokous yläkerrossa, n. 14.30 ja sen jälkeen mahd. tustua näyttelyihin, vaikka klo 18 asti.

Tied. ja ilmoittautumiset 13.4. mennessä: Tuula Liukko, 050 5579008 tai tuula.liukko@evl.fi

Kainuun Kirkonpalvelijoiden koulutus- ja neuvottelupäivä

Paikka: Suomussalmi, Suomussalmen kirkko, ti 10.4.2012.

Järjestäjät:

Kuopion tuomiokapituli

Kirkonpalvelijat ry Kainuun alaosasto

Kirkonpalvelijat ry Kainuun alaosaston

Vuosikokous

Suomussalmen seurakunnan srk-keskuksessa 10.4.2012 alkaen klo 14.30.

Toimikunta

Kanta-Hämeen alaosaston

vuosikokous ma 16.4.2012 klo 18.00 Riihimäen seurakunnan virastotalo, Temppelikatu 9A, 11100 Riihimäki. Kahvitarjoilu. **Tervetuloa!**

Toimikunta

Pirkanmaan alaosaston

vuosikokous – virkistysilta

ma 14.5.2012 Nokian Eedenissä. Uima-
varusteet mukaan. **Tervetuloa!**

Toimikunta

Pääsiäismuna Ylösnousemuksen symboli

Pääsiäismunat ovat itäisen kirkon perinteessä itseä kirkon perinteestä osa Kristuksen ylösnousemusjuhlan ruokapöytää. Niillä koristellaan koti ja ne voidaan ripustaa kodin ikoninurkkaan.

Kirja kertoo pääsiäismunien historiasta ja ortodoksisen kirkon pääsiäisperinteestä. Teoksessa esitellään venäläisiä ja suomalaisia pääsiäismunia ja opastetaan, kuinka erilaisia tekniikkoja käyttäen munia voidaan koristaa.

Kirjan kuvitus koostuu pääosin suomalaisissa yksityiskokoelmissa olevista pääsiäismunista sekä suomalaisten taiteilijoiden ja harrastajien koristelemista munista.

Kirkon alat ry

- palveleva ammattiliitto

Asemamiehenkatu 2, 6. krs.
00520 HELSINKI
puh. 0207 912 530
fax 0207 912 531
www.kirkonalat.fi
etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi
Toimisto on avoinna ma-pe klo 9-15, kesäaikana klo 9-14.

Ritva Rasila

Toiminnanjohtaja
Toimiston johtaminen, hallinto-
ja neuvotteluasiat,
julkaisujen päätoimittaja
0207 912 534,
040 8280 656

Chanthy Heng

Toiminnanjohtajan assistentti
Johdon avustaminen, talouden
valmistelu,
viestintäpalvelut
0207 912 536,
040 5086 606

Paula Kokko

Järjestösihteeri
Alue- ja opiskelijatoiminta, liiton
kurssit, yhteydet järjestöihin,
kouluttaviin laitoksiin ja
opintomatkat
0207 912 539,
0400 157 992

Anna-Maria Numminen

Lakimies
Evl ja ort. sopimusneuvonta ja
-neuvottelut, lainopillinen
neuvonta, sosiaaliturva-asiat,
liittojuristi
0207 912 538,
040 5040 770

Heidi Elvilä

Lakimies
Evl ja kr.järjestöjen sopimus-
neuvonta ja -neuvottelut,
lainopillinen neuvonta, luotta-
musmieskoulutus
0207 912 537,
040 7753 889

Hannele Halinen

Jäsenpalvelusihteeri
jäsenpalvelu, jäsenmaksuasiat,
kuntoremonttilomat
0207 912 530,
0400 882 011

Galina Voloshina

Toimistopalvelusihteeri,
jäsenrekisteri, osoitteenmuu-
tokset, kurssi-ilmoittautumiset
0207 912 533,
0400 882 012

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2012

KAARINA YLI-SOMERO

puheenjohtaja
puh. 0400 797 230
kaarina.yli-somero@kirkonpalvelijat.fi

EIJA JAAKOLA

varapuheenjohtaja
puh. 040 595 7001
eija.jaakola@evl.fi

OSMO NISSI

puh. 050 326 5874
osmo.nissi@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

MAARIT ILONEN

puh. 050 339 2903
maarit.ilonen@evl.fi

JOUNI HONKANEN

puh. 050 404 7194
jouni.honkanen@evl.fi

TUULA TUOMINEN

puh. 0400 378 069
tuula.tuominen@evl.fi

TUOMAS LEMINEN

puh. 044 744 0049
tuomas.leminen@evl.fi

SAILA KOSTIAINEN

puh. 050 3377 148
saila.kostiainen@evl.fi

KRISTIINA SANAKSENAHO

puh. 040 527 2107
kristiina.sanaksenaho@evl.fi

Pääsiäispäivän rukous

*Sinun rakkautesi valo voittaa sen pimeyden joka piilee
meissä, pimeyden joka lamauttaa, riistää meiltä ilon ja
voiman.*

*Sinä voitit kaikki kielteiset voimat, kaiken
tarkoituksettomuuden, itse kuolemankin noustessasi
kuolleista.*

*Sinun rakkautesi voitto vapauttaa meidätkin pimeyden
sortovallasta elämään valossa ja yhteydessä.*

*Kiitos ja ylistys sinulle, kuoleman kukistanut Herramme Kristus!
 Ilon ja riemun lähteet ovat avautuneet, kun kivipaasi haudaltasi on
 työnnetty sivuun ja käärinliinat on taiteltu kasaan.
 Anna pääsiäisen ilon valloittaa minunkin sydämeni,
 anna tyhjän haudan toivon luoda ikuisuuden silta elämäni.*

Kirkonpalvelija

N:o 1/2012 – 59. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
 Puh. 050 520 7003
 E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
 Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
 1/2 sivua 200,-
 1/3 sivua 150,-

Pankit:

Nordea 202718-136346
 Sampo Pankki 800015-252706
 OP 560005-293207

Paino:

Kopijyvä Oy
 Taitto: Jarmo Salonen
aineisto@graafisetpalvelut.com
 Seuraava lehti ilmestyy 6/2012.

ISSN-L 0355-8258